

[Lone Dybkjær]

Det gode, man kan sige om regeringens handlingsplan, er, at den mere eller mindre effektivt behandler alle tre områder. Det dårlige er, som jeg allerede har været inde på, at den ikke siger noget om, hvor meget forureningen skal nedsættes, at den har uldne tidsfrister og ingen tal for de samlede investeringer.

Det er derfor, jeg om lidt fremsætter et dagsordensforslag, der dels indeholder, at alle ulovlige udledninger fra kommunale rensningsanlæg, industrien og landbrug skal bringes til ophør inden 1. maj 1987, dels opfordrer regeringen til inden 1. februar 1987 at fremlægge en samlet plan inklusive investeringer, der indebærer, at udledningen af kvælstof reduceres med 50 pct. og udledningen af fosfor med 80 pct.

Om det første er alle enige. Jeg skal blot tilføje, for at der ikke skal være tvivl om det, at hermed er der ikke givet en indirekte godkendelse af ulovlige udledninger frem til denne dato.

Det andet punkt indeholder både et miljøpolitisk mål og et krav om, at der skal fremlægges en plan for, hvordan man kan nå dette mål, og hvad det koster. Det er denne kombination, vi finder er væsentlig, og det er grunden til, at vi hverken kan stemme for regeringens udspil eller for S' og SFs dagsorden.

Det Radikale Venstre vil holde regeringen fast på, at der skal handles her og nu, men også på ansvaret for at udarbejde en egentlig plan. Efter vor opfattelse er det Folketingets opgave at sætte de politiske mål, og derefter er det op til regeringen at udarbejde et teknisk, organisatorisk og økonomisk handlingsprogram, der virkeliggør disse mål inden for de fastsatte tidsrammer.

Holder vi ikke fast på denne rollefordeling, gør vi folkestyret forvirret, og vi blander ansvarsforholdene sammen. Både grundlov og ministeransvarlighedslov er entydige på dette punkt. Men jeg har forstået af debatten, at ikke alle har samme præcise opfattelse af tingene, som jeg har.

Diskussionen har i det væsentlige været en diskussion om landbrugets rolle i denne sag, og den skal jeg også koncentrere mig noget om. Men det har ikke i nævneværdig grad været en diskussion om målsætningen. Det har derimod snarere været en diskussion om

tons: skal landbrugets forbrug nedsættes med det ene eller det andet antal tons?

Hvis det var så vel, at vi bare kunne sige, at vi løste alle problemerne ved, at landbruget nedsatte forbruget med så og så mange hundrede tusinde tons kunstgødning, så kunne vi naturligvis have taget den løsning. Men det løser jo ikke problemerne. Det er en vifte af forskellige ting, der skal til, hvis opgaven skal løses, og det er den vifte, vi ønsker at fastholde regeringen på. Det er den plan, der indeholder en sådan vifte af forskellige løsninger, regeringen skal lægge frem.

Blandt de midler, der skal vurderes, kan nævnes en bedre udnyttelse af husdyrgødning. Det er muligt, at vi kan komme længe, end vi er kommet i NPO-planen, og fremfor alt kan vi gøre en stærkere indsats på biogasområdet.

Det næste, der skal vurderes, er forbruget af kunstgødning. Jeg skal ikke gå ind i tonsdiskussionen. Jeg mener, at den vil afhænge af, hvilke midler vi i øvrigt tager i anvendelse.

Det tredje er gødningsplaner for landbruget.

Det fjerde er efterårsafgrøder. Man kan sagtens forestille sig, at man kan dække 50-65 pct. med efterårsafgrøder og herved reducere udledningen.

Man kan overveje genopretning af vandløb, vandløbenes evne til selvrensning. Man kan overveje accept af lejlighedsvis oversvømmelser af engarealer. Man kan nævne gødningsfri zoner langs søer og vandløb, stop for direkte udledninger og drænvand til vandløbene og i stedet lede dem til gødningsfri randzoner.

Man kan nævne hurtigere omlægning til marginaljord og endelig naturligvis også økologisk jordbrug.

Med andre ord: det er en bred vifte, der er nødvendig, hvis den foreslåede målsætning skal nås.

Målsætningen er altså klar. Midlerne kan diskuteres, aftaler om midlerne kan diskuteres, men planen skal sikre, at målsætningen nås. Målsætningen er tvungen og ikke frivillig.

Derudover skal vi opfordre landbrugsmi- nisteren og miljøministeren til at tage initiativ til at bruge deres indflydelse i såvel det nordiske samarbejde som i samarbejdet med Østersølandene og i EF til, at der i de andre